

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-32>

УДК 338.246.027:69:346

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ КОНТРАКТНИХ ВІДНОСИН У ПРОЄКТАХ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В БУДІВНИЦТВІ

ECONOMIC AND LEGAL FOUNDATIONS FOR REGULATING CONTRACTUAL RELATIONS IN PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP PROJECTS IN CONSTRUCTION

Артеменко Антон Олексійович

аспірант,

Київський національний університет будівництва і архітектури

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-6516-9963>**Artemenko Anton**

Kyiv National University of Construction and Architecture

Стаття присвячена актуальним питанням економіко-правового регулювання контрактних відносин у проєктах публічно-приватного партнерства в будівництві в умовах післявоєнної відбудови України. Проаналізовано публічно-приватне партнерство як складну систему довгострокових контрактних відносин, у межах якої поєднуються економічний зміст та правова форма з метою досягнення стратегічних суспільних цілей. Систематизовано підходи до формування контрактів ППП, розподілу ризиків між публічним і приватним партнерами та управління повним життєвим циклом будівельних об'єктів. Досліджено нормативно-правові засади регулювання ППП з урахуванням національної специфіки та міжнародних стандартів. Окреслено напрями вдосконалення контрактного регулювання для підвищення ефективності реалізації будівельних проєктів і економічної стійкості галузі в сучасних умовах.

Ключові слова: публічно-приватне партнерство, будівництво, контрактні відносини, економіко-правове регулювання, розподіл ризиків, інвестиційна привабливість, законодавче забезпечення, інвестиційні проєкти управління ризиками.

The article is devoted to topical issues of economic and legal regulation of contractual relations in public-private partnership projects in the construction sector in the context of post-war recovery of Ukraine. Public-private partnership is analyzed as a complex system of long-term contractual relations in which economic substance and legal form are combined in order to achieve strategic public goals related to infrastructure reconstruction and modernization. The study considers public-private partnership not merely as a mechanism for attracting investment, but as an institutional framework that determines the balance of interests, responsibilities and risks between the public and private partners. The article systematizes approaches to the formation of public-private partnership contracts, including the allocation of risks, definition of contractual obligations and management of the full life cycle of construction objects. Particular attention is paid to the importance of contractual regulation for ensuring project sustainability, economic efficiency and protection of public interests under conditions of limited budgetary resources and increased security risks. The research emphasizes that the effectiveness of public-private partnership projects directly depends on the quality of economic and legal mechanisms embedded in contractual relations. The study examines the regulatory and legal framework governing public-private partnership in Ukraine, taking into account recent legislative changes and the need to harmonize national regulation with international standards and OECD principles. The analysis highlights existing institutional and legal barriers that limit the effective implementation of public-private partnership projects in construction, including insufficient integration of economic and legal instruments throughout the project life cycle. The article substantiates the need to improve contractual regulation as a prerequisite for increasing the efficiency of construction projects, strengthening economic resilience of the sector and supporting sustainable development in the post-war period.

Keywords: public-private partnership, construction, contractual relations, economic and legal regulation, risk sharing, investment attractiveness, legislative support, investment projects, risk management.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку економіки України позначений безпрецедентними потребами відбудови, необхідністю радикальної модернізації інфраструктури, що вимагає переосмислення фундаментальних засад взаємодії між державою та приватним сектором. Публічно-приватне партнерство (ППП) постає не просто як один із механізмів залучення інвестицій, а як складна багатовимірна система контрактних відносин, де правова форма та економічний зміст мають бути гармонізовані для досягнення стратегічних суспільних цілей. Оцінки Світового банку станом на кінець 2024 року вказують на те, що потреби у відновленні та реконструкції протягом наступного десятиліття сягатимуть 524 млрд. доларів [1]. Очевидно, що такий обсяг фінансування не може бути забезпечений виключно за рахунок державного бюджету, що робить реформування та наукове обґрунтування контрактного регулювання PPP питанням національної безпеки та економічної стійкості України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання економіко-правового регулювання контрактних відносин у проєктах публічно-приватного партнерства у будівництві є предметом наукових досліджень таких українських авторів як Дєєва Н.М., Хмурова В.В. [2], Ємець О.В., Білошкурська Н.В. [3], Згалат-Лозинська Л.О., Лич В.М. [4], Солодовник О.О. [5], Струкова В.Д. [6], Шевченко А.Е. [7] та ін. Адміністративно-правовий аспект регулювання, детально проаналізований у працях Струкової В.Д., яка розглядає PPP як ключовий механізм реалізації політики модернізації економіки. Авторка характеризує існуючу нормативну базу як складну та багаторівневу, що в умовах перехідної економіки створює ризики бюрократизованості та корупції, причому особливої ваги набуває місце адміністративного договору в системі PPP, де баланс між публічними інтересами та комерційними цілями приватного партнера має бути закріплений через чіткі законодавчі гарантії стабільності правового режиму. Струкова В.Д. також проводить важливе розмежування між моделлю BOT (Build, Operate, Transfer) та концесією, вказуючи, що ключова відмінність полягає у праві власності на об'єкт протягом терміну дії контракту: схеми BOT можуть передбачати тимчасове перебування об'єкта у власності приватного партнера, тоді як концесія апіорі виключає таку можливість [6]. Ємець О.В. і Білошкурська Н.В. акцентують

увагу на політико-економічних особливостях ДПП, що дозволяє обґрунтовувати вимоги до стабільності правил, прозорості процедур та інституційної спроможності як передумов життєздатності довгострокових контрактів у будівельних проєктах [3]. Згалат-Лозинська Л.О. та Лич В.М. обґрунтовують роль ДПП як важеля державного регулювання в будівництві, визначають пріоритетні напрями застосування ДПП у галузі та виокремлюють ключові бар'єри розвитку (правові, інституційні та фінансові), та обґрунтовують необхідність удосконалення контрактних механізмів і процедур супроводу PPP [4]. Дєєва Н.М. та Хмурова В.В. розглядають PPP крізь призму інтересів зацікавлених сторін, що є важливим для контрактного механізму PPP у будівництві, оскільки саме узгодження інтересів визначає логіку зобов'язань і відповідальності сторін [2]. Солодовник О.О. фокусується на фінансово-економічній безпеці PPP щодо формування контрактних положень, гарантій виконання, фінансових запобіжників та мінімізації проєктних ризиків [5]. Шевченко А.Е. розглядає ДПП як інструмент післявоєнної відбудови, що актуалізує потребу адаптації договірних умов до підвищених безпекових і форс-мажорних ризиків [7].

Іноземні автори, зокрема Engel E., Fischer R., Galetovic A., переважно розглядають PPP з позицій публічних фінансів, показуючи як умови контрактів PPP впливають на бюджетні зобов'язання держави, розподіл фінансових ризиків між сторонами та загальну довгострокову вартість інфраструктурних проєктів [8]. Принципи ОЕСР щодо PPP формують орієнтири прозорості, підзвітності, які мають бути відображені у стандартних контрактних процедурах контролю в будівельних проєктах [9], тоді як підхід Світового банку до правових рамок PPP задає методичні орієнтири для структурування законодавчого та інституційного середовища, у межах якого реалізуються контракти PPP [10]. Нині інтеграція України у європейський правовий простір вимагає гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами регулювання партнерських контрактів. Таким чином, дослідження економіко-правових засад регулювання контрактних відносин у PPP є надзвичайно актуальним для формування ефективної моделі співпраці держави та бізнесу, що сприятиме сталому розвитку будівельної галузі та підвищенню конкурентоспроможності національної економіки.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значний доробок українських та зарубіжних авторів, залишається нерозв'язаною проблема інтеграції економічних та правових інструментів регулювання контрактних відносин у проєктах ППП у будівництві. Зокрема, бракує цілісних методик оцінки ризиків, моніторингу ефективності виконання зобов'язань та механізмів паритетного балансування інтересів держави і приватного сектору протягом усього життєвого циклу об'єкта. Об'єктивна необхідність адаптації моделей ППП до національної специфіки та безпекових чинників потребує створення прикладного економіко-правового механізму для забезпечення сталого розвитку галузі та успішної реалізації будівельних проєктів.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження контрактного регулювання ППП у будівництві та обґрунтування напрямів його удосконалення задля підвищення інвестиційної привабливості, забезпечення керованого розподілу ризиків і зростання ефективності реалізації будівельних проєктів упродовж їх життєвого циклу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Наукова дискусія щодо природи публічно-приватного партнерства в Україні пройшла шлях від сприйняття його як екзотичного інструменту до визнання його ключовим елементом адміністративно-правового та економічного регулювання. Дослідження Шевченка А.Е. [7] дозволяють поглянути на ППП через призму ретроспективного аналізу, виділяючи історичні протоформи контрактних відносин, такі як відкуп (відомий з VI ст. до н.е.), каперство та найманство. Ці форми демонструють сталий історичний тренд: держава завжди прагнула делегувати виконання складних або ризикованих функцій приватним суб'єктам, зберігаючи при цьому регуляторний контроль. У контексті сучасної відбудови, досвід реалізації понад 16 000 проєктів ППП у межах Плану Маршалла після Другої світової війни на суму 13 млрд. доларів слугує потужним аргументом на користь ефективності цього механізму [7, с. 285].

В умовах обмеженості державних ресурсів та нагальної потреби у повоєнному відновленні України, ППП стає ключовим механізмом фінансування та реалізації масштабних будівельних проєктів. Економічна сутність ППП як форми співпраці полягає у синергії державних ресурсів із приватною експертизою для реалізації інфраструктурних об'єктів

з метою максимізації суспільної користі та мінімізації ризиків. Проте ефективність такої взаємодії безпосередньо залежить від якості економіко-правового регулювання контрактних відносин, яке має базуватися на пріоритетності управління повним життєвим циклом об'єкта над короткостроковими фінансовими перевагами.

Фундаментальний внесок у розуміння економічної природи цих відносин робить концепція «результату нерелевантності публічних фінансів». Згідно з нею, залучення приватного капіталу не «вивільняє» бюджетні кошти в довгостроковій перспективі, оскільки початкова економія на капітальних витратах згодом компенсується державними субсидіями або передачею партнеру права на доходи від експлуатації активу [8]. Відтак, контракт ППП слід розглядати не як інструмент відтермінування платежів, а як механізм стратегічної оптимізації видатків.

Ефективність регулювання такої взаємодії базується на структурі «оптимального контракту», що використовує двопорогову модель управління доходністю. Перша складова «верхня межа доходу» передбачає автоматичне завершення договірних відносин при досягненні приватним партнером визначеного обсягу дисконтованого прибутку, що нівелює ризики отримання надприбутків. Друга складова «мінімальна гарантія доходу» дозволяє державі взяти на себе частину ризику зміни попиту, забезпечуючи банківську доцільність проєкту [8]. Такий підхід радикально змінює погляд на термін дії контракту: замість фіксованого періоду, наприклад, 30 років, доцільно використовувати змінний термін, що залежить від фактичного обсягу наданих послуг чи отриманого доходу. Це слугує природним хеджуванням проти ризику попиту. Дослідження також підкреслюють, що ППП є ближчим до публічного надання послуг, ніж до приватизації, оскільки активи завжди повертаються державі, а уряд залишається «кінцевим претендентом» на залишкову вартість об'єкта. Економічна перевага ППП виникає лише тоді, коли об'єднання етапів проєктування, будівництва та експлуатації в один контракт створює стимули для інвестора вкладати в якість на початковому етапі, щоб мінімізувати витрати на обслуговування у майбутньому.

У вітчизняних реаліях впровадження цих принципів стримується низкою бар'єрів: незгодженістю інтересів сторін, корупційними загрозами та відсутністю стандартизованих моделей регулювання, що призводить до

затримок у реалізації проєктів і зростання кількості судових спорів. Системна проблема полягає у слабкій інтеграції економічних та правових засад, які наразі не повною мірою враховують трансформацію середовища в умовах війни та динамічну зміну пріоритетів стейкхолдерів [5].

В Україні основу економіко-правового регулювання ППП формують Закон України «Про публічно-приватне партнерство» № 4510-IX [11], який визначає загальні організаційно-правові засади ППП, ключову роль відіграють спеціальні акти щодо окремих договірних моделей, зокрема Закон України «Про концесію» № 155-IX [12], тощо. У будівельних проєктах таке поєднання рамкового та спеціального регулювання доповнюється вимогами суміжного законодавства – земельного, містобудівного, бюджетного, закупівельного, дозвільного, що безпосередньо впливає на структуру контрактів, процедури погоджень та розподіл ризиків між сторонами. Відзначимо, що 2025 рік став переломним для нормативно-правового регулювання ППП в Україні завдяки прийняттю Законів № 4510-IX (законопроект № 7508), який кардинально модернізує інвестиційний ландшафт. Основною зміною є перехід від терміну «державно-приватне партнерство» до більш широкого та інклюзивного «публічно-приватне партнерство», що відповідає стандартам ЄС та практиці OECD. Ця термінологічна зміна супроводжується розширенням кола публічних партнерів: тепер ними можуть виступати не лише органи влади, а й державні та муніципальні підприємства, установи та організації [11], що відкриває шлях для реалізації локальних інфраструктурних проєктів (водоканали, тепломережі) безпосередньо тими суб'єктами, які експлуатують активи.

Закон № 4510-IX впроваджує низку революційних інновацій у структурування контрактів, зокрема:

- уніфікація контрактної форми, коли замість розрізнених договорів оренди чи спільної діяльності вводиться єдиний «Контракт ППП», який може мати гібридний характер, поєднуючи елементи різних моделей;

- виключна ініціатива публічного партнера, що означає, що приватні інвестори більше не можуть подавати «доцільні пропозиції», навпаки, право ініціювати проєкт належить виключно публічному партнеру, що покликане узгодити інвестиції з планами стратегічного розвитку та уникнути лобізму;

- гнучкість термінів, зокрема, скасовано верхню межу у 50 років для контрак-

тів ППП. Для житлових проєктів вартістю до 5,5 млн євро дозволено укладати угоди на строк менше 5 років, що критично важливо для швидкого відновлення житлового фонду;

- спрощена процедура підготовки для проєктів відбудови в період воєнного стану та протягом 7 років після нього запроваджено прискорений режим, за якого замість громіздкого ТЕО на етапі ініціювання достатньо концептуальної записки.

Важливою правовою гарантією є принцип законодавчої стабільності. Закон гарантує, що до прав та обов'язків сторін застосовується законодавство, чинне на день укладення контракту. Проте, на відміну від попередніх жорстких норм, нове регулювання передбачає автоматичне застосування змін, які пом'якшують відповідальність партнера або зменшують податкове навантаження, що створює асиметричний захист інвестора: ризики погіршення умов блокуються, а можливості покращення залишаються відкритими.

Для відбудови та модернізації досить дієвими стали земельні та майнові інновації в контрактному регулюванні будівництва. Так, одним із найбільших бар'єрів для будівельних проєктів ППП в Україні традиційно була процедура виділення земельних ділянок. Реформа 2025 року пропонує радикальне вирішення цієї проблеми через інструмент «Угоди про передачу функцій замовника». Це дозволяє приватному партнеру розпочинати проєктування та будівництво на землях державної чи комунальної власності без необхідності попереднього оформлення договорів оренди чи постійного користування. Замість орендної плати партнер сплачує земельний податок, а формальне виділення ділянки з присвоєнням кадастрового номера може відбуватися вже після підписання контракту на основі графічного зображення меж.

Щодо статусу об'єктів будівництва, закон встановлює загальне правило публічної власності, проте впроваджує важливі винятки. Так, для проєктів будівництва житла право власності може передаватися приватному партнеру або кінцевому споживачеві, якщо вартість об'єкта є порівняно невеликою. Це перетворює ППП на ефективний інструмент соціальної політики. Також вводиться можливість припинення контракту не фізичним поверненням майна, а передачею публічному партнеру частки в капіталі проєктної компанії (SPV), що дозволяє державі стати акціонером успішного інфраструктурного бізнесу після завершення інвестиційної

фази, замість того щоб приймати на баланс об'єкт, який потребує складного технічного управління.

Іншим бар'єром, з яким стикається будівельна галузь в Україні – це проблема неефективності, що призводить до перевищення кошторисів та порушення термінів виконання робіт. Вирішення цієї проблеми можливе через подальшу цифровізацію та впровадження BIM (Building Information Modelling) у життєвий цикл ППП-контрактів. Концепція впровадження BIM в Україні розглядає цифровізацію як фундамент для прийняття надійних рішень протягом усього життєвого циклу об'єкта. У 2023-2025 рр. передбачено повну актуалізацію будівельних норм з урахуванням BIM та реалізацію низки пілотних проєктів. Інтеграція BIM у контракти ППП змінює саму природу контролю за виконанням робіт, через такі інструменти як:

- BIM, що забезпечує прозорість кошторисних та експлуатаційних витрат, завдяки чому публічний партнер має можливість інспектувати поточні параметри контракту, а приватний партнер може надати точний розрахунок витрат та вартості володіння об'єктом не лише в період зведення споруд, а на 20-30 років, що є базою для визначення «платежів за доступність»;

- цифровий двійник як додаток до контракту, у якому проєктні вимоги формулюються не у паперових кресленнях, а у цифровій моделі, що дозволяє автоматично відстежувати відхилення;

- електронна система торгів, що передбачена до обов'язкового впровадження з 2027 року, за якого вибір партнерів відбуватиметься виключно через електронну систему, що унеможливить маніпуляції з тендерною документацією та забезпечить рівну конкуренцію.

BIM дозволяє вирішити ключову проблему контрактів ППП - асиметрію інформації між публічним партнером, який часто не має технічної експертизи, та приватним забудовником. Цифрова модель стає «єдиним джерелом істини», де кожен використаний гвіздок чи цегла мають свою історію та зафіксовану вартість, що радикально знижує корупційні ризики на етапі складання актів виконаних робіт.

Інформаційна відкритість, досягнута завдяки BIM-технологіям, дозволяє сторонам зосередитися на головному питанні довгострокової стабільності проєкту – ризик-менеджменті та механізмах фінансової

стійкості, адже ефективний розподіл ризиків є серцем будь-якого контракту ППП. Міжнародні стандарти, зокрема принципи OECD, наголошують, що ризик має нести та сторона, для якої витрати на його попередження або наслідки від його настання є мінімальними. В українських реаліях це означає, що політичні та регуляторні ризики залишаються на боці держави, тоді як технічні та операційні - на боці приватного партнера. Нове законодавство впроваджує специфічні механізми компенсації ризиків, серед яких ключове місце посідає компенсація різниці попиту, що передбачає обов'язок публічного партнера відшкодувати фінансові втрати у випадку, якщо фактичний потік користувачів, як-от кількість автомобілів на платній дорозі, виявиться нижчим за гарантований рівень. Водночас запроваджується модель платежів за доступність, згідно з якою держава здійснює виплати не за сам факт наявності об'єкта, а за його реальну реалізацію і повну відповідність встановленим показникам ефективності. За такої умови будь-які технічні простоти, наприклад закриття смуги руху на ремонт, автоматично призводять до нарахування штрафів та пропорційного зменшення виплат приватному партнеру. Особливу увагу приділено процедурі призупинення контракту, яка дозволяє зупинити дію угоди на термін до 5 років у разі настання форс-мажорних обставин, таких як війна чи стихійні лиха. Такі зміни створюють правові можливості для приватного партнера «заморозити» свої зобов'язання без ризику втрати інвестицій, тоді як публічний партнер отримує право тимчасово перебрати управління об'єктом на себе задля забезпечення безпеки. Також фінансова архітектура проєктів тепер офіційно допускає залучення грантової допомоги від міжнародних організацій (ООН, ЄС, Світовий банк) безпосередньо у структуру фінансування проєкту, що значно знижує вартість капіталу для інвестора.

Запровадження нових процедур вибору приватного партнера спрямоване на підвищення прозорості та швидкості процесу. Контракт має бути підписаний протягом 60 днів після оголошення переможця. Відмова від підписання призводить до втрати тендерної гарантії, яка може становити до 1% вартості проєкту, що стимулює до участі лише серйозних гравців із підтвердженим фінансуванням.

Особливе місце в новій системі посідає механізм оскарження. Будь-які спори щодо результатів тендерів з 2026 року розглядати-

муться Антимонопольним комітетом України, а не загальними судами, що має забезпечити спеціалізацію арбітрів та швидкість розгляду (близько 30 днів, а в критичних випадках - 15 днів), що є критичним для проєктів відбудови, де кожен день затримки має соціальну ціну.

Імплементация принципів OECD щодо публічного врядування ППП вимагає від України не лише зміни законів, а й трансформації інституційної культури. Ключовим моментом є зосередження зусиль на операційній стадії, тобто держава має бути настільки ж пильною під час 20-річної експлуатації об'єкта, як і під час проведення тендеру. Передача ризику має бути реальною, а не формальною, якщо приватний партнер не виконує ключові показники ефективності, санкції мають бути невідворотними.

Подальший розвиток договірної регулювання партнерства у будівельній галузі України визначатиметься успішністю втілення перших дослідних проєктів згідно з оновленим законодавством. Очікується, що пріоритетними напрямками стануть:

- транспортна інфраструктура, де основні зусилля спрямують на відновлення мостів та спорудження швидкісних магістралей із залученням міжнародних об'єднань підприємств;

- енергетична галузь, у межах якої передбачається створення об'єктів розподіленого виробництва електрики та систем її накопичення, де приватний партнер бере на себе всі технологічні питання;

- соціальна сфера, що охоплює будівництво сучасних лікарень та шкіл, де державні виплати здійснюватимуться за якість наданих послуг, а не за фактичну площу зведених споруд;

- житлова інфраструктура для соціальних потреб, де основна увага приділятиметься зведенню доступного житла для переселенців та ветеранів із використанням технологій швидкого будівництва, при якому держава компенсує вартість житла через механізми довгострокової оренди з правом викупу.

Узагальнення основних економіко-правових засад функціонування оновленої моделі ППП у порівнянні з практикою минулих років наведено у табл. 1.

Таким чином, реформа економіко-правових засад регулювання ППП в Україні, здійснена у 2025 році, створює одну з найбільш прогресивних правових рамок у Східній Європі. Ключовим досягненням є перехід до уніфікованого контракту ППП, який забезпечує інвесторам передбачуваність та захист через принцип законодавчої стабільності та можливість відмови держави від суверенного імунітету, що є критично важливо для залучення міжнародного банківського фінансування в країну з високим рівнем воєнно-політичного ризику.

Сучасна практика показує, що саме якість контрактного регулювання визначає баланс інтересів між державою та бізнесом, ступінь розподілу ризиків, а також ефективність використання фінансових і матеріальних ресурсів. Для України, яка перебуває в умовах війни

Таблиця 1

Порівняльна характеристика економіко-правових моделей регулювання контрактних відносин у проєктах ППП

Характеристика	Попередня модель (до 2025 р.)	Нова модель (після 2025 р.)
Суб'єкти ініціювання	Допускається широке коло осіб, зокрема приватний сектор	Виключно публічний партнер (держава або громада)
Інструменти підготовки	Обов'язкове розроблення повного ТЕО, тривалий процес	Запровадження концептуальної записки для пріоритетних проєктів
Структура фінансування	Переважно кошти приватного інвестора та бюджетні асигнування	Гібридна модель: бюджет, приватний капітал та донорська допомога
Правовий захист та спори	Тривалий судовий розгляд у судах загальної юрисдикції	Спеціалізований розгляд в Антимонопольному комітеті України за прискореною процедурою (15-30 днів)
Технологічний базис	Використання традиційних методів проєктування	Обов'язкове застосування BIM-технологій та цифрових двійників

Джерело: сформовано автором на основі [5; 11]

та в подальшому для післявоєнного відновлення економіки, удосконалення системи ППП у будівництві залишається стратегічним значенням, оскільки дає змогу прискорити відбудову інфраструктури, реконструкцію промислових об'єктів, житлових об'єктів, створити нові робочі місця й залучити зовнішні інвестиції.

Висновки. ППП у будівництві стає не просто фінансовим інструментом, а новою філософією управління державним майном, де ефективність, прозорість та спільна відповідальність є запорукою успіху. Економічна ефективність партнерства натепер ґрунтується на концепції найвищої ефективності, де вибір на користь ППП має бути обґрунтований не дефіцитом бюджету, а вищою якістю

та меншою вартістю життєвого циклу об'єкта. Передбачається, що активне впровадження BIM-технологій в будівництві стане технічним інструментом реалізації цієї концепції, забезпечуючи прозорість витрат та контроль за станом активів у режимі реального часу. Для успішної реалізації нової моделі ППП необхідно зосередити зусилля на інституційній підтримці муніципалітетів та державних підприємств, які тепер мають виключне право ініціювати проєкти. Створення типових контрактів для різних типів об'єктів будівництва, таких як дороги, житло, лікарні, на основі міжнародних стандартів FIDIC та принципів OECD дозволить знизити транзакційні витрати та прискорити відбудову країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Updated Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment Released. Washington, D.C. : World Bank Group. February 2025. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2025/02/25/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released> (дата звернення: 15.12.2025)
2. Дєєва Н. М., Хмурова В. В. Публічно-приватне партнерство: інтереси зацікавлених сторін. *Економіка України*. 2018. № 9 (682). С. 99–111. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2018.09.099>
3. Ємець О. В., Білошкурська Н. В. Політекономічні особливості державно-приватного партнерства. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2021. № 17. Том 2. С. 67–76. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.17.67-76>
4. Згала-Лозинська Л. О., Лич В. М. Державно-приватне партнерство як важіль державного регулювання інноваційної діяльності в будівництві. *Бізнес-навігатор*. 2020. Вип. 3 (59). С. 34–41. DOI: <https://doi.org/10.32847/business-navigator.59-6>
5. Солодовник О. О. Фінансово-економічна безпека публічно-приватного партнерства в будівництві : монографія. Харків : ХНУБА, 2018. 250 с.
6. Струкова В. Д. Структура управління публічно-приватного партнерства в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2015. Вип. 33. Ч.2. Т.1. С. 121–126.
7. Шевченко А. Е. Теоретичні засади дослідження державно-приватного партнерства як інструмента післявоєнної відбудови економіки України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. № 82. Том 2. С.284-288. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/05/47-1.pdf>
8. Engel E., Fischer R., Galetovic A. The Basic Public Finance of Public-Private Partnerships. Cambridge, MA : National Bureau of Economic Research, 2008. Working Paper № 13284. 50 p. DOI: <https://doi.org/10.3386/w13284>.
9. OECD. Recommendation of the Council on Principles for Public Governance of Public-Private Partnerships. Paris: OECD Publishing, 2012. 12 p. URL: <https://legalinstruments.oecd.org/public/doc/275/275.en.pdf> (дата звернення: 15 грудня 2025 р.)
10. World Bank. Guidance on PPP Legal Frameworks. Washington, DC: World Bank Group, 2021. 98 p. URL: <https://ppp.worldbank.org/sites/default/files/2022-07/P17521204fa5900710ba160e9613aa44291.pdf> (дата звернення: 15 грудня 2025 р.)
11. Про державно-приватне партнерство : Закон України № 4510 IX від 19 червня 2025 р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4510-20#Text> (дата звернення: 15 грудня 2025 р.).
12. Про концесію: Закон України від 3 жовтня 2019 року № 155-IX Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#Text> (дата звернення: 15 грудня 2025 р.).

REFERENCES:

1. World Bank Group. (2025). *Updated Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment Released*. Washington, DC: World Bank Group. Available at: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2025/02/25/>

updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released (accessed December 15, 2025) (in English)

2. Dieieva, N. M., Khmurova, V. V. (2018). Publichno-pryvatne partnerstvo: interesy zatsikavlenykh storin [Public-private partnership: stakeholders' interests]. *Ekonomika Ukrainy – Economy of Ukraine*, no. 9 (682), pp. 99–111. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2018.09.099> (in Ukrainian)

3. Yemets, O. V., Biloshkurska, N. V. (2021). Politekonomichni osoblyvosti derzhavno-pryvatnoho partnerstva [Political economy features of public-private partnership]. *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu – Actual Problems of Regional Economy Development*, vol. 2, no. 17, pp. 67–76. <https://doi.org/10.15330/apred.2.17.67-76> (in Ukrainian)

4. Zghalat-Lozynska, L. O., Lych, V. M. (2020). Derzhavno-pryvatne partnerstvo yak vazhil derzhavnoho rehulivannia innovatsiinoi diialnosti v budivnytstvi [Public-private partnership as a lever of state regulation of innovation activity in construction]. *Biznes-navihator – Business Navigator*, issue 3 (59), pp. 34–41. <https://doi.org/10.32847/business-navigator.59-6> (in Ukrainian)

5. Solodovnyk, O. O. (2018). *Finansovo-ekonomichna bezpeka publichno-pryvatnoho partnerstva v budivnytstvi: monohrafiia* [Financial and economic security of public-private partnership in construction: monograph]. Kharkiv: KhNUBA, 250 p. (in Ukrainian)

6. Strukova, V. D. (2015). Struktura upravlinnia publichno-pryvatnoho partnerstva v Ukraini [Management structure of public-private partnership in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriiia "Pravo" – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series "Law"*, issue 33, part 2, vol. 1, pp. 121–126. (in Ukrainian)

7. Shevchenko, A. E. (2024). Teoretychni zasady doslidzhennia derzhavno-pryvatnoho partnerstva yak instrumenta pislavoiennoi vidbudovy ekonomiky Ukrainy [Theoretical foundations of studying public-private partnership as an instrument of post-war recovery of Ukraine's economy]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriiia "Pravo" – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series "Law"*, vol. 2, no. 82. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.82.2.45> (in Ukrainian)

8. Engel, E., Fischer, R., Galetovic, A. (2008). *The Basic Public Finance of Public-Private Partnerships*. Cambridge, MA: National Bureau of Economic Research. Working Paper No. 13284, 50 p. <https://doi.org/10.3386/w13284> 4. (in English)

9. OECD. (2012). Recommendation of the Council on Principles for Public Governance of Public-Private Partnerships. Paris: OECD Publishing, 12 p. Available at: <https://legalinstruments.oecd.org/public/doc/275/275.en.pdf> (in English)

10. World Bank Group. (2021). Guidance on PPP Legal Frameworks. Washington, DC: World Bank Group, 98 p. Available at: <https://ppp.worldbank.org/sites/default/files/2022-07/P17521204fa5900710ba160e9613aa44291.pdf> (in English)

11. Pro derzhavno-pryvatne partnerstvo: Zakon Ukrainy № 4510-IX vid 19 chervnia 2025 r. [On public-private partnership: Law of Ukraine № 4510-IX of June 19, 2025]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4510-20#Text> (accessed December 15, 2025). (in Ukrainian)

12. Pro kontsesiiu: Zakon Ukrainy № 155-IX vid 3 zhovtnia 2019 r. [On concession: Law of Ukraine № 155-IX of October 3, 2019]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#Text> (accessed December 15, 2025). (in Ukrainian)

Дата надходження статті: 07.12.2025

Дата прийняття статті: 22.12.2025

Дата публікації статті: 29.12.2025